

2. tertial 2024, Universitetet i Tromsø – Ledelseskommentarer

1. Bekreftelse på regnskapsavleggelse:

Universitetets regnskap pr. 30.08.2024 ble avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og gjeldende krav fra Kunnskapsdepartementet (KD). Regnskapet gir et dekkende bilde av universitets økonomiske virksomhet for inneværende periode.

2. Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, inkludert omtale av den økonomiske driften:

På inntektssiden er det totale budsjettavviket 137,9 mill. kroner. Regnskapet viser høyere inntekter enn budsjett. Det er avvik på 26 mill. kroner knyttet til inntekt fra tilskudd og overføringer hvor regnskap er lavere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak tidspunkt for aktivitet og hvordan budsjettet er periodisert. Det er avvik på 157,3 mill. knyttet til inntekt fra bevilgning, hvor budsjett er lavere enn regnskapet. I overkant av 58 mill. av dette gjelder at inntektsført bevilgning benyttet til investering er budsjettert med et høyere beløp enn regnskapet. Dette er særlig knyttet til bygg, hvor man har forventet et høyere investeringsnivå enn hva som så langt har vært tilfellet.

På driftssiden arbeides det gjennomgående med å redusere aktivitetsnivået i virksomheten. En annen årsak til avvik er at det er satt av midler sentralt som skal utbetales til ulike deler av organisasjonen etter hvert som aktivitet igangsettes. I budsjett er det forutsatt større aktivitet enn det som har vært tilfellet. Konsekvensen er at det er budsjettert med viderefordeling av midler sentralt, der mottakende enheter ikke har budsjettert med tildelingen på grunn av forsinkede eller uavklarte prosesser.

På kostnadssiden er det et budsjettavvik på totalt 28,3 mill. kroner. Regnskapet viser lavere kostnader enn budsjett. Lønnskostnader har et avvik på 38,5 mill. kroner, hvor regnskap er høyere enn budsjett. Dette skyldes i all hovedsak en økt bruk av engasjert personell. Andre driftskostnader har et budsjettavvik på 68,9 mill. kroner, hvor regnskap er lavere enn budsjett. Det pågående arbeidet med å ta ned aktivitetsnivået i store deler av virksomheten er en del av forklaringen på dette.

Resultatregnskapet viser et mindreforbruk tilsvarende 159,5 mill. kroner, noe som utgjør en liten endring sammenlignet med 2. tertial 2023 da resultatregnskapet viste et mindreforbruk med 139,8 mill. Andel lønnskostnader av driftsinntektene utgjør 61,9 %, tilsvarende som på samme tid i 2023. Driftskostnadene viser en økning på 155,2 mill. kroner sammenlignet med samme tid i 2023, mens driftsinntektene har økt med 174,9 mill. kroner.

Ved utgangen av 2. tertial 2024 vurderer UiT den samlede økonomiske situasjon til å være tilfredsstillende og i henhold til de krav KD har fastsatt.

Aktivitetsnivået så langt for 2024 har vært preget av innstramninger og strengere økonomistyring. Det er et mål om å ta ned aktivitetsnivået noe, og det arbeides fortsatt med omstillingstiltak for å tilpasse aktiviteten til tildelt ramme for 2024 og forventninger om strammere statsfinanser i årene som kommer. Blant de gjennomgående tiltakene som er vedtatt eller under arbeid, er en samlet justering av UITs portefølje av studieprogram og emner, ny intern budsjettmodell, økt satsing på ekstern finansiering og strengere interne krav til økonomistyring/rapportering. UiT vil fortsatt være kritisk i sin vurdering av hvilke investeringer som kan gjennomføres i årene som kommer.

3. Utviklingen i avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet

Avsetning av ubrukt tilskudd fra statlig og bidragsfinansiert virksomhet og tall fra note 15 del I, viser pr. 30.08 totalt 409,1 mill. kroner. Det meste av disse avsetningene er ubrukt bevilgning fra KD, som utgjør

402 mill. kroner. Avsetningsnivå pr utgangen av 2. tertial 2024 viser en økning på 158 mill. kroner fra årsskiftet. Det meste av dette er økning i avsatt bevilgning fra KD. Bruk av avsetninger er hovedsakelig knyttet til nyinvesteringer.

I tillegg til avsetninger til ordinær virksomhet, kommer tilskudd og bevilgning fra KD til særskilte og øremerkede formål på totalt 208,7 mill. kroner. Dette er en reduksjon med 45,8 mill. kroner sammenlignet med samme tidspunkt i 2023. Øremerkede avsetninger er primært særskilte tildelinger til utstyrsbevilgning til MH II og oppgradering av bygg. I tråd med pågående arbeid, vil bevilgningene reduseres etter forbruk.

Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver til utsatt virksomhet er balanseført med 128,4 mill. kroner for andre bidragsytere, hvorav 97,8 mill. kroner gjelder tilskudd fra EU. For NFR er det negative avsetninger på 29,7 mill. kroner.

Avsetninger til drift er på 438,3 mill. kroner som er 10,8 % av bevilgningen, mens avsetningen til investeringer er på 172,4 mill. kroner som er 4,2 % av bevilgningen. Den største posten for avsetning på drift er til rekrutteringsstillinger. Avsetningsnivået for drift er noe høyere enn etter 2. tertial 2023, men forventes å være betydelig redusert ved utgangen av året. Avsetningen til investering er lavere enn de langsiktige forpliktelsene knyttet til renovering og oppgradering av bygningsmassen.

4. Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder:

Det pågår fortsatt prøvedrift i AKM- delen av MH-2, og UiT har ikke overtatt lokalene fra Statsbygg fordi anlegget ikke tilfredsstiller objektive krav til regulering av fuktighet og temperatur. Slik det ser ut per september 2024 vil lokalene kunne overtas før nyttår 2024.

Kunnskapsdepartementet besluttet i 2022 at UiT selv må bære alle merkostnader UiT er blitt påført som følge av Statsbyggs forsinkelser og tilhørende stenging av Avdeling for komparativ medisin (i MH1). Universitetsstyret har i forlengelsen av dette vedtatt en plan for intern inndekning av merkostnader på totalt nærmere 150 mill. kroner frem til 2025.

UiT vedtok i 2022 oppføring av AKM 3 i egen regi. Prosjektet nærmer seg ferdigstillelse. Prøvedrift pågår og anslått overtagelse er ut på nyåret 2025.

Teknologibygget har fortsatt mangler som har medført at bygget ikke enda er formelt overtatt. I løpet av 2023 ble det gjort jevnlige utbedringer i regi av Statsbygg uten at dette forhindrer nye problemer og skader ved bygget. UiT tok våren 2024 opp saken med Kunnskapsdepartementet. Statsbygg har sommer 2024 byttet ut noen vinduer i bygget, men det kommer fortsatt meldinger om lekkasjer i og rundt vindu. Statsbygg ser også sammen med UiT på løsninger i forhold til mangler knyttet til overrislingsanlegget i bygget.

Naturfagbygget ble tatt i bruk i juli 2022. Prosess mot entreprenør/prosjekterende vedr. mangler pågår fortsatt i 2024. Her er det også dokumentert nye mangler ved den renoverte bygningsmassen som man jobber med å lukke. Sluttrapport fra prosjektet ventes før utgangen av året.

Utover dette pågår det arbeid med nye bygg, renoveringer og oppgraderinger av lyssystemer for bedre styring og lavere energikostnader.

Kunnskapsdepartementet besluttet i 2022 at prosjektet for nytt universitetsmuseum i Tromsø skulle redefineres og ga i mars 2023 UiT og Statsbygg i oppdrag å sette i gang arbeidet med ny KVVU for prosjektet. Den nye konseptvalgutredningen ble ferdigstilt og oversendt KD 15.1.2024. Hovedkonklusjonen i KVVU-en er at det anbefales bygging av nytt museum i sentrum av Tromsø på den tomten som staten tidligere har inngått kjøpsavtale for, men til en vesentlig lavere total kostnad. Regjeringen skal nå ta stilling til KVVU-ens anbefalinger og det pågår en KS1- prosess. Rapport fra

kvalitetssikrer ble levert i juni og UiT har fått frist til 1.oktober med å levere sine kommentarer til rapporten. Det er forutsatt at tomteanskaffelsen skal gjøres iht. de angitte vilkårene i kjøpsavtalen – uavhengig av hvilket konseptvalg regjeringen fatter.

De mange utsettelsene i museumsprosjektet medfører også et behov for å bruke midler på eksisterende museumsbygg for at det fortsatt skal være mulig å bruke som museum og for at eksisterende magasiner skal være mulig å bruke til sitt formål.

På oppdrag fra UiT har Statsbygg, i tråd med den tidligere campusutviklingsplanen levert en mulighetsstudie med anbefalte løsninger til fremtidig arealkonsept for campus Harstad. Her arbeides det nå med konkrete løsninger. Foreløpige kostnader har vist seg å være for høye, slik at man her ser på hvordan man kan redusere kostnader.

Kravet om Campusutviklingsplaner falt bort høsten 2023, men UiT har fortsatt arbeidet med å utvikle relevant planverk for å kunne dekke vedlikeholdsbehov og andre strategiske målsetninger for institusjonen og staten (herunder bærekraftsmål). Det er i dette arbeidet særlig fokus på den store bygningsmassen UiT forvalter og leier i Tromsø. UiT er blant annet i gang med planlegging av oppgradering av universitetsbibliotekets hovedbygg i Breivika. Dette prosjektet omfatter også samlokalisering av flere bibliotek i Breivika. Kunnskapsdepartementet bidrar med 25 mill. kroner til dette prosjektet under forutsetning av at UiT stiller med minst like store midler. Det endelige konseptet er ikke landet og kostnadsspennet strekker seg i de ulike konseptene fra 50 mill. kroner til 250 mill. kroner. Endelig ambisjonsnivå er ikke vedtatt.

UiT er blitt enig med Finnmarkssykehuset og KD om de økonomiske vilkårene for flytting til nye lokaler for UiTs helsefagutdanninger i samband med etableringen av nye Hammerfest sykehus. Flyttingen vil etter planen starte i januar 2025. Tilrettelegging av arealer er i gang etter nærmere avtale med Finnmarkssykehuset selv om formell overtakelse er per januar 2025.

UiT arbeider også med å ta ned leide arealer i de tilfeller der vi har kontrakter som utløper. Dette arbeidet pågår kontinuerlig.

Nye bygg og ferdigstillelse av pågående oppgraderinger vil bidra til endring i drifts- og husleiekostnadene som hovedsakelig må dekkes innenfor UiTs eksisterende budsjettramme.

Styret ved UiT har vedtatt investeringsplan for det som er avsatt i note 15 den 6. mars 2024.

5. Institusjonens revisor:

Riksrevisjonen er universitetets revisor og foretar revisjonen av institusjonens regnskap.

Tromsø, 30.09.2024

Dag Rune Olsen